

Carme Capdevila. CONSELLERA D'ACCIÓ SOCIAL I CIUTADANIA

«Amb la nova llei, la classe mitjana també es beneficiarà dels serveis socials»

Carme Capdevila es va emocionar dimecres quan el ple del Parlament va aprovar per unanimitat la llei de serveis socials. Es mostra confiada en el desplegament de la nova normativa que diu que col·locarà els serveis socials al lloc que es mereixen

RICARD PALOU
SANDRA PÉREZ
Barcelona

● El Parlament de Catalunya acaba d'aprovar la llei de serveis socials després de més de dos anys de discussió. Suposa la universalització del dret als serveis socials i els col·loca al mateix nivell que l'educació, la salut i les pensions. Carme Capdevila ha estat la consellera (la tercera des que es va anunciar la llei) que ha donat l'impuls definitiu al text.

—Com explicaria el canvi que suposa la llei de serveis socials?

—«Hi ha dos temes que s'han de destacar: la creació del professional de referència i l'accés per tothom als serveis. El professional serà clau per simplificar-ne l'entrada. Un exemple: una persona amb un fill discapacitat, en el moment en què neix es posa en contacte amb el nostre departament però també amb els d'Educació i Salut i, més tard, amb el de Treball. Són itineraris molt pesats sobretot per a les persones que ja tenen una situació de desavantatge social. El professional referència seria com el nostre metge de capçalera. La persona que no atén totes les especialitats mèdiques però sí que orienta i assessora. En el cas dels serveis socials parlem d'un treballador familiar o social i la porta d'entrada són els serveis socials bàsics.»

—I l'accés universal?

—«Fins ara, l'accés està condicionat per la renda de les persones. A partir d'ara és per a tothom i només a posteriori, quan s'hagi avaluat la necessitat social, es tindrà en compte la renda per establir el sistema de copagament. Amb la nova llei, la classe mitjana també es beneficiarà dels serveis socials i de les prestacions econòmiques.»

—El sistema de serveis socials està preparat per al canvi?

—«Estem preparats per desplegar la llei en l'horitzó establert, del 2008 al

La consellera d'Acció Social i Ciutadania a la seu del departament. / ANDREU PUIG

2015. És veritat que tenim punts febles. Un d'ells és poder donar cobertura a tots els professionals que necessitem per al desenvolupament de la llei. Estem esmerçant molts esforços conjuntament amb Universitats, el Departament d'Educació i totes les entitats. Dins del sector estem formant els professionals i especialitzant-los, ja que no és el mateix atendre una persona amb demència que amb paràlisi cerebral. Pensem, per exemple, en els treballadors familiars i auxiliars que fan atenció domiciliària.»

—Es parla de 53.000 llocs de treball més. Caldrà anar a l'estranger a buscar professionals, com ja fa el Departament de Salut?

—«És possible que ho hàgim de fer. Una de les

solucions comporta evidentment anar a buscar professionals a altres països. De fet, empreses proveïdores que estan gestionant residències en aquests moments, a causa de la manca de personal qualificat, ja estan fent contractacions en origen. Ara bé, també tenim actualment moltes persones que estan fent aquesta atenció a domicili i que treballen dins del que es coneix com l'economia submergida. La llei ens permetrà fer aflorar aquest tipus d'activitat. Parlem sobretot de dones, moltes de les quals són immigrades i no tenen cap preparació.»

—Quin seria el perfil del treballador de fora?

—«Les experiències que tenim en aquests moments són de professionals de

l'àmbit de la salut que treballen en residències: personal d'infermeria i auxiliars.»

—Quines prioritats es recolliran a la cartera de serveis?

—«Prioritzem la universalització de la teleassistència i arribar al 4% de la població de més de 65 anys pel que fa a l'atenció domiciliària. Per a la gent gran també es preveu un fort increment de places residencials i de centres de dia. En el cas d'infància hem de treballar en mesures preventives com ara incrementar les places als centres oberts i a les residències. Val a dir que el primer pas és aprovar la cartera de serveis. La llei recull un catàleg que només descriu totes les prestacions econòmiques i de serveis per als diversos

col·lectius. El 2008, hem d'aprovar per govern la cartera de serveis amb els pressupostos anuals. Ja tenim una proposta.»

—Tot i que la llei ha estat ben rebuda per les entitats socials, criti-

—«Ara no són ni el germà petit de l'estat del benestar. Tenim uns serveis socials molt febles. Sí que és veritat que en els darrers quatre anys hi ha hagut un increment molt important de pressupost però conti-

“

LA FALTA DE PROFESSIONALS

És possible que nosaltres també haguem d'anar a buscar cuidadors professionals a l'estranger

COPAGAMENT

La llei, perquè fos sostenible, no es podia plantejar sense el sistema de copagament

”

quen que s'hagi inclòs el copagament.

—«La llei, perquè fos sostenible, no es podia plantejar sense el sistema de copagament. Jo l'explico sempre amb un exemple. Si hi ha una persona gran que es vol quedar a casa i demana una atenció domiciliària, aquesta no inclou els costos de la seva alimentació, higiene o altres despeses personals. Si es trasllada a una residència, totes aquestes despeses personals les ha de poder seguir pagant. Això és el que nosaltres establim com a sistema de copagament. Va vinculat a les despeses d'hoteleria per a la mateixa persona. Evidentment sempre vindrà en funció de la renda de l'usuari. Si és més baixa dels topalls que establirem, el servei serà gratuït. Fins i tot se li reservarà una part d'ingressos per al que en diem diners de butxaca.»

—El tercer sector també tem que els serveis socials es converteixin en el germà petit d'educació, salut i pensions.

nuem tenint uns serveis socials molt febles. La llei és l'instrument que ens ha de permetre avançar. No visualitzarem la millora ni el 2008 ni el 2009 però començarem a tenir la percepció de fortalesa el 2015 quan la llei estigui plenament desenvolupada.»

—El fet que només es valori la renda de l'usuari pot suposar una temptació per a moltes famílies amb gent gran a càrrec seu. Com combatran les picaresques?

—«Ja ho estem fent aquest any. En el decret d'acolliment residencial, que és la porta d'entrada a les places residencials o de centre dia, ja hem inclòs la modificació i tenim en compte la renda de l'usuari. De moment, no s'està fent aquesta picaresca. Sabem, però, que sempre hi ha la possibilitat de descapitalitzar persones grans. El que també és veritat és que hi ha prou sistemes de control per saber si es fa per defraudar. Per exemple, estem autoritzats a accedir a les declaracions de

Continua a la plana següent

Carme Capdevila. CONSELLERA D'ACCIÓ SOCIAL I CIUTADANIA

LA SITUACIÓ ACTUAL

“ En aquest moment, els serveis socials no són ni el germà petit de l'estat del benestar

Ve de la plana anterior
renda dels usuaris.»

—Hi haurà prou pressupost per construir i mantenir el sistema nou?

—«La llei en el moment que va ser aprovada pel govern anava acompanyada d'una memòria econòmica que en cobria el desplegament. No hi ha d'haver cap mena d'inconvenient perquè es pugui desenvolupar plenament.»

—Com encaixen la llei de serveis socials catalana i la llei de la dependència estatal?

—«La llei de l'autonomia personal crea un sistema d'atenció a la dependència que nosaltres hem encaixat dins de la llei de serveis socials. Així, a Catalunya, quan estigui desplegada la llei de serveis socials, només hi haurà

una única xarxa pública d'atenció a les persones. Dins d'aquesta existirà una cartera específica d'atenció a la dependència i ningú en quedarà exclòs perquè la cartera de serveis socials serà per a tota la població. La llei de la dependència ha entrat en vigor aquest any i a Catalunya estem invertint 700 milions en el pressupost del 2007.»

—Quan arribaran els primers ajuts de la dependència?

—«Arribaran a la tardor. La llei es va començar a desplegar a partir del dia 21 de maig i des de llavors tenim sis mesos de termini per valorar cada cas, resoldre el nivell de dependència que té i a posteriori pactar quin tipus de prestació necessita. El desenvolupament de la llei de la

DESPLEGAMENT

Començarem a sentir la fortalesa del sistema el 2015 quan la llei estigui del tot desplegada

Carme Capdevila, divendres al seu despatx. / ANDREU PUIG

dependència és molt complex. Tot i això, crec que en aquests moments tenim la capacitat d'anar resolent tots els problemes que van sorgint i són diversos.»

—Hi ha expedients fora de termini?

—«Alguns estan fora de termini, però són els que es refereixen a la primera valoració que s'ha de fer en

EL MOCADOR A L'ESCOLA

Hem de garantir l'interès superior del menor i en aquest cas és el dret a l'escolarització

els tres primers mesos. Ha estat per diversos motius com ara que la sol·licitud no ha estat degudament complimentada. A més, tota la llei s'ha de desplegar amb un potent sistema informàtic que ens ha donat problemes, ja solucionats, a l'hora d'introduir expedients.»

—Coincidint amb la presentació de les línies bàsiques de la llei d'acollida, ha sorgit la polèmica per una nena que volia anar amb mocador a l'escola. Què ha fallat en aquest cas?

—«Crec que s'ha fet un debat desproporcionat d'un fet aïllat. Aquests dies m'han preguntat si cal regular aquest tema. I mirin, si hem de fer lleis per un cas aïllat malament rai. És una situació que ens ha de fer estar alerta però

sempre hem de garantir l'interès superior del menor i en aquest cas no tinc cap dubte que ha de prevaldre el seu dret a l'escolarització. Però, a la vegada, també el deure dels mateixos pares a l'escolarització dels fills. No es poden vulnerar els drets dels infants.»

—Pactes nacionals com ara el d'educació, li han servit d'experiència per plantejar el d'immigració?

—«El pacte educatiu ens ha aportat millores com la sisena hora. I el d'habitatge és molt important per poder fer la nostra feina a Acció Social. Pel que fa al d'immigració, ja tenim planificada la feina per poder-lo acabar al segon semestre del 2008 i arribar a tots els acords per tancarlos amb la signatura.»